

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

#### สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายเพื่อหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับความ ยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลห้องผ่าตัด ประชากรที่ศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 532 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบ หลายขั้นตอน ( multistages random sampling ) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางหา ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเฮนเดล ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 9 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัด ซึ่งผู้วิจัย สร้างขึ้นเองตามแนวคิดของวอลตัน ( Walton, 1973; 1974 ) ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 53 ข้อ คำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของมาวเดย์ สเตียร์ส และ พอร์เตอร์ ( Mowday, Steers & Porter, 1979 cited in Wilson & Laschinger, 1994 ) ซึ่งดัดแปลง โดยสุพิศ กิตติรัชดา (2538) ประกอบด้วยข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 23 ข้อ คำตอบเป็นมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัด ไปหาความ ตรงตามเนื้อหาได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาและค่าความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ เท่ากับ 0.95 และ 0.95 ตามลำดับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามคุณภาพชีวิตการ ทำงานเท่ากับ 0.93 และความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรเท่ากับ 0.91

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน และมีความสมบูรณ์จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.00 วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW โดยให้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

### ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลห้องผ่าตัดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 94.74 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 60.00 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.84 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 90.18 มีเงินเดือนระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท ร้อยละ 50.58 มีประสบการณ์การทำงานในห้องผ่าตัดมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 72.28 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลตั้งแต่ 1 - 10 ปีมากที่สุด ร้อยละ 43.86 ส่วนใหญ่มีหน้าที่/ตำแหน่งรับผิดชอบเป็นพยาบาลประจำการ ร้อยละ 71.23 และเคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางวิชาชีพ ร้อยละ 56.14

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัดโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.45, SD = 0.48$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ โอกาสที่ได้รับการพัฒนา และใช้ความสามารถของบุคคล โอกาสความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการทำงานและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สิทธิส่วนบุคคลในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.22, 2.17, 2.59, 2.45, 2.60, 2.51$  ส่วน  $SD = 0.76, 0.71, 0.63, 0.62, 0.52$  และ  $0.70$  ตามลำดับ.) ส่วนการทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม และการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนั้นพบว่า อยู่ในระดับสูง ( $\bar{X} = 2.91, 3.04$ , ส่วน  $SD = 0.62$  และ  $0.55$  ตามลำดับ)

3. ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของพยาบาลห้องผ่าตัดโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ( $\bar{X} = 2.98, SD = 0.43$ )

4. คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัดมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ( $r = .38$ )

### ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารทางการแพทย์ ได้ตระหนักถึงคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัดที่เกิดขึ้น และนำไปพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการจัดระบบการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัดให้อยู่ในระดับที่ดียิ่งขึ้นต่อไป
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานกับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์การในประชากรกลุ่มอื่นในครั้งต่อไป

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารทางการแพทย์ควรให้ความสำคัญและมีการพิจารณาถึงองค์ประกอบอันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยการกำกับดูแลในเรื่องของค่าตอบแทน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้มีความปลอดภัย และส่งเสริมสุขภาพของพยาบาลห้องผ่าตัดโดยเฉพาะการมีระบบหมุนเวียนการทำงานในแต่ละจุดที่เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรมีความปลอดภัยจากรังสี เลเซอร์ และสารเคมีอื่น ๆ รวมถึงจัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือที่อำนวยความสะดวกสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอต่อไป
2. ควรได้มีการพิจารณาและส่งเสริมแต่ละองค์ประกอบที่มีความเป็นไปได้ และมีความถูกต้องเหมาะสมอยู่แล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัดให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. ผู้บริหารควรพิจารณาให้ความสำคัญในการรักษาระดับของความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลห้องผ่าตัดให้คงอยู่ต่อไป และมีการปรับปรุงมิติที่เกี่ยวข้องกับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์การในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นกลวิธีที่จะธำรงรักษานุคลากรที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป
4. ผู้บริหารควรได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัด ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลางให้สูงขึ้น เพื่อให้พยาบาลห้องผ่าตัดมีความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์การในระดับสูงอยู่ต่อไป

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลห้องผ่าตัด
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจจะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ซึ่งคาดว่าจะสามารถร่วมอธิบายถึงความสัมพันธ์ในระดับที่สูงขึ้นได้ เช่น ขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารการพยาบาล และบรรยากาศขององค์กร